

Tři velikonoční běžci (II.)

Základ kázání: Jan 20:1-18

1. čtení: Žalm 126

1) MARIE MAGDALSKÁ

Milí bratři, milé sestry,

na Velikonoční neděli jsme společně probírali tento krásný biblický oddíl. Zaměřili jsme se především na Petra a Jana, dva Ježíšovy učedníky, kteří se onoho nedělního rána běželi podívat k hrobu, co se stalo s tělem jejich Mistra. Dnes, jak jsem sliboval, se podíváme na třetí běžkyni, na **Marii Magdalskou** – a tím celý příběh o vzkříšení Pána Ježíše dotáhneme do konce.

Nejprve se ale pokusím aktivizovat vaše mozkové závity: Vzpomínáte si, koho jsme na Velký pátek označili za vůbec prvního pisatele evangelia? Ano, správně si vzpomínáte: Byl to Pilát! (J 19:19) Je to zvláštní... Čekali bychom, že to bude některý z Ježíšových učedníků... Ale nakonec to byl Pilát Pontský, který nechal napsat nad Ježíšův kříž: *Ježíš Nazaretský, král židovský*.

A stejně šokující je, že prvním apoštolem (vyslancem dobré zprávy o vzkříšeném Kristu) byla žena: **Marie Magdalská**. Čekali bychom, že první, koho vzkříšený Ježíš pošle zvěstovat evangelium, bude některý z jeho učedníků. Třeba Jan, který se Ježíše držel jako klíště až do hořkého konce. Ale ne... Je to žena: Marie. Bůh je zkrátka plný překvapení.

Co o té Marii vlastně víme? Marie pocházela z Magdaly, což bylo galilejské městečko. Takže Marie je z Galileje, ze severu Izraele – podobně jako Ježíšovi učedníci. Kdy se k Ježíšovi připojila, to netušíme. Ale evangelista Lukáš ji zmiňuje, když podává výčet žen, které Krista následovaly:

- *Potom Ježíš procházel městy a vesnicemi a přinášel radostnou zvěst o Božím království; bylo s ním dvanáct učedníků² a některé ženy uzdravené od zlých duchů a nemocí: Marie, zvaná Magdalská, z níž vyhnal sedm démonů,³ Jana, žena Herodova správce Chuzy, Zuzana a mnohé jiné, které se o ně ze svých prostředků staraly.* (L 8:1-3)

Ježíš tedy Marii kdysi vysvobodil ze spárů temné moci. No, tak aby nespěchala s pláčem k hrobu toho, který jí vrátil život a který je nyní sám mrtev, že?! Musela ho hodně milovat. Musela k Ježíšovi chovat obrovskou úctu. Vždyť se za ním vydává časné zrána, ještě za tmy. Za tmy, která ještě zdůrazňuje její tíživé vnitřní rozpoložení. Ta žena musí mít v duši úplnou tmu, což zná každý člověk, který přijde o svého blízkého, o svou blízkou.

Ale když Marie zjistí, že kámen je odvalen a tělo jejího Mistra v hrobě neleží, nemá daleko ke zhroucení. Spěchá za učedníky, aby jim sdělila, co právě viděla. Vlastně tu neděli jim přinese hned dvě zprávy. První zprávu sama za sebe. A to je velmi depresivní, beznadějná zpráva: *Hrob je vykradený! Tělo někdo odnesl!* Ale druhou zprávu přináší už z pověření Vzkříšeného. A to je naopak velice radostná zpráva plná naděje: *Náš Pán žije!* Pokud to máme my lidé v hlavě dobře srovnané, pak velmi rádi druhým přinášíme dobré zprávy. A naopak jen velmi neradi přinášíme lidem zprávy zlé. Bratři a sestry, buďme proto posly té nejlepší zprávy: Že ten, který se obětoval za každého člověka, nyní žije a je možné se s ním setkat a žít s ním nyní i navěky.

2) PROČ PLÁČEŠ?

Ale dřív než Marie poslušně donesla tu dobrou zprávu o Kristově vzkříšení Ježíšovým učedníkům, sama se s ním setkala. A my se nyní zaměříme na toto její setkání se Vzkříšeným. Jan s Petrem prozkoumali prázdný hrob, a pak jim nezbylo nic jiného, než se zase vrátit do svých domovů. Ale Marie nemůže odejít... Prázdný hrob na ni působí jako magnet. Marie pláče. Smutek ze ztráty svého Mistra se ještě prohloubil. Rány na duši se otevřely. Všechno je to velmi bolestivé. A pak ale uvidí dva anděly, kteří jsou v hrobu.

- ¹⁰ *Oba učedníci se pak vrátili domů.* ¹¹ *Ale Marie stála venku před hrobem a plakala. Přitom se naklonila do hrobu* ¹² *a spatřila dva anděly v bílém rouchu, sedící na místě, kde před tím leželo Ježíšovo tělo, jednoho u hlavy a druhého u nohou.*

Proč jsou v hrobě andělé? Odpovím další otázkou: A proč by nebyli? Vždyť jsou na místě, kde se stal ten největší zázrak v dějinách lidstva! Boží Syn tam byl vzkříšen! Smrt tam byla jednou provždy poražena! Bůh zvítězil! Kristus zvítězil! Copak lidé sedí doma, když jsou zrovna v Kauflandu obrovské slevy? Copak vy nejedete do porodnice, kde se právě narodilo vaše vnouče, nebo váš syn (v případě tatínků)? Copak byste zůstali sedět u televize, když se dnes – právě zde – můžete spolu s bratry a sestrami setkat se Vzkříšeným Pánem?

Proč by andělé zůstávali v nebi, když se na zemi, v tom judském hrobě, udála největší dějinná událost? Ne událost roku... Ne událost století... Ale událost všech událostí! Událost, která jednou provždy změnila chod lidských dějin.

Představuji si, jak se andělé předháněli, když Bůh vybíral dva šťastlivce, kteří budou v hrobě Božího Syna mluvit s Marií. Kdo z nich by tam chtěl dobrovolně chybět? Andělé jsou jistě plní radosti. Oni už totiž všechno vědí. A tak se zeptají Marie:

- ¹³ *"Proč pláčeš?" Odpověděla jim: "Odnegli mého Pána a nevím, kam ho položili."*

Bratři a sestry, pláč k nám lidem patří. Pláčeme v mnoha situacích. A nejvíc pláčeme, když nás opustí někdo z našich milovaných. Je to normální. Je to lidské. Zřejmě také proto nám Bůh dal slzy. Pláče a nářku po těch, kteří nás předešli, je i v Písmu dost a dost. Jen v evangeliích: Rodiče malých betlémských chlapců pláčou. (Mt 2:18) Příbuzní zemřelé dcery představeného synagogy jménem Jairosova nářkají. (Mk 5:38) Vdova, která přišla o svého jediného syna a nyní jej pohřbívá, slyší od Ježíše: *Neplač.* (L 7:13) Marie, zničená ze ztráty svého bratra Lazara, pláče. (J 11:31) Ježíš také pláče blízko Lazarova hrobu – zřejmě smutný z toho, jak jsou obě sestry mrtvého Lazara smutné. (J 11:35) A Ježíš pláče i nad Jeruzalémem, když do něj před svým ukřižováním vjíždí. (L 19:41) A nakonec ženy, které oplakávají Ježíše kráčejícího vstříc smrti. (L 23:28)

My smíme plakat a nářkat nad svými milovanými, kteří nás opustili. Ale zároveň, ve stejném okamžiku, se smíme radovat z toho, že Kristus žije a jednou provždy porazil smrt. Vlastně každý zármutek, který zde na zemi prožíváme, smíme vyrovnávat, vyvažovat radostí ze vzkříšeného Krista. Tak rozumím slovům apoštola Pavla:

- ⁴ *Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!* (Fp 4:4)

Když vždycky, tak vždycky. Tedy: Radujte se v Kristu, i když jste zrovna smutní. Vždyť zármutek je nakonec jen dočasný. Radost z Krista však přetrvává. Ta je věčná. Slovy apoštola Jana:

- *Hle, přibyték Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, ⁴ a setře jim každou slzu s očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude - neboť co bylo, pomínulo.* (Zj 21:3-4)

Nebo slovy Pána Ježíše:

- ²⁰ *Amen, amen, pravím vám, vy budete plakat a nářkat, ale svět se bude radovat; vy se budete rmoutit, ale váš zármutek se promění v radost. ²² I vy máte nyní zármutek. Uvidím vás však opět a vaše srdce se zaraduje a vaši radost vám nikdo nevezme.* (J 16:20-22)

3) JEŽÍŠ – NÁŠ PASTÝŘ A UČITEL

Marie je tedy v rozkladu... A přítomnost dvou krásných a zřejmě i veselých andělů ji nijak neuklidňuje. Tady už nezabere nic – jen setkání se Vzkříšeným.

- ¹⁴ *Po těch slovech se obrátila a spatřila za sebou Ježíše; ale nepoznala, že je to on. ¹⁵ Ježíš jí řekl: "Proč pláčeš? **Koho hledáš?**" V domnění, že je to zahradník, mu odpověděla: "Jestliže tys jej, pane, odnesl, řekni mi, kam jsi ho položil, a já pro něj půjdu."*

Zastavme se ještě na chvíli u té druhé Ježíšovy otázky: *Koho hledáš?* Je to vlastně otázka, kterou na začátku evangelia položil Ježíš i svým prvním učedníkům:

- *I obrátiv se Ježíš, a uzřev je, ani jdou za ním, dí jim: ³⁹ Co hledáte? A oni řekli jemu: Rabbi, (jenž se vykládá: Mistře,) kde bydlíš?* (J 1:38 BKR)

Učedníky tehdy zajímalo, kde Ježíš bydlí. Marii nyní také zajímá, kde Ježíšovo tělo přebývá... Vlastně v Evangelii podle Jana všichni lidé Ježíše hledají. Jedni proto, aby se ho nadobro zbavili. (J 7:20) Jiní kvůli tomu, aby je zázračně nakrmil. (J 6:26) Další zase proto, aby ho „spravedlivě“ odsoudili. (J 18:17) Ano, hledat Ježíše je možné z mnoha důvodů: Z nenávisti, z touhy po vlastním štěstí, prospěchu a výhodách, nebo z čisté lásky vůči němu. Bratři a sestry, to je otázka i pro nás: Proč hledáme Ježíše? Co po něm chceme? Co od něj čekáme? Anebo pojďme ještě o schůdek níž: Hledáme ho vůbec? Co vlastně v životě hledáme? Je to Bůh v Kristu zjevený? Marie ho hledá... A hledá ho z čisté lásky. A Ježíš se jí dá poznat. Jak? Promluví na ni. Osloví ji. Osloví ji jejím jménem.

- ¹⁶ *Ježíš jí řekl: "Marie!" Obrátila se a zvolala hebrejsky: "Rabbuni", to znamená 'Mistře'.*

Přesně se zde naplňují slova Ježíšova o dobrém pastýři a poslušných ovečkách:

- ²⁷ *Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou ²⁸ a já jim dávám věčný život: nezahynou navěky a nikdo je z mé ruky nevyrvé.* (J 10:27-28)
- ¹⁴ *Já jsem dobrý pastýř; znám své ovce a ony znají mne, ¹⁵ tak jako mě zná Otec a já znám Otce. A svůj život dávám za ovce.* (J 10:14-15)

Marie je Ježíšova ovečka. A Ježíš je Mariin pastýř. Mají mezi sebou důvěrný vztah. Oni se znají. On ji zná. A ona zná jeho. Bratři a sestry, prosme Krista, aby čistil naše uši i srdce, abychom byli citliví na jeho hlas, na jeho volání.

Bratři a sestry, možná by se ale Marie v tu chvíli nenazvala ovečkou... Možná spíš učednicí, žačkou... Vždyť Ježíše oslovila: *Rabbuni*. Tedy: *Učiteli*. *Mistře*. Mám za to, že to je velmi vhodné oslovení pro danou situaci. Ona tím vyjadřuje, že se i nadále chce od Ježíše učit. Že Ježíš má být i nadále jejím učitelem. Jeho učitelská role jeho vzkříšením neskončila, ba spíš se ještě umocnila!

Pán Ježíš přece slíbil svým učedníkům:

- ²³ ...*"Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek.* ²⁴ *Kdo mě nemiluje, nezachovává má slova. A slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal.* ²⁵ *Toto vám pravím, dokud jsem s vámi.* ²⁶ *Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl.* (J 14:23-26)

Bratři a sestry, my máme tu výsadu: Učit se pořád od Pána Ježíše. Z jeho slova, za pomoci jeho Ducha! On je náš nejlepší učitel, který všechno řekl správně a všechno správně udělal. Nevadí, že to je nedostižný ideál. Nevadí, že se nám nikdy nepodaří dostat se na úroveň Pána Ježíše. To je naopak naše výhoda! Alespoň jej, jakožto božského učitele, nikdy nedostihneme, takže se do konce života můžeme den ode dne zlepšovat, učit se a růst v poznání Pána a ve zbožnosti – do posledního dechu. A kdo ví? Třeba i na věčnosti se budeme dál učit od toho, který byl tehdy Vzkříšen!

4) BĚŽ ZA MÝMI BRATRY

A nakonec se ještě se na chvíli zaměříme na ta Ježíšova poslední slova:

- ¹⁷ *Ježíš jí řekl: "Nedotýkej se mne, dosud jsem nevystoupil k Otci. Ale jdi k mým bratrům a pověz jim, že vystupuji k Otci svému i Otci vašemu a k Bohu svému i Bohu vašemu."*

Co tím Ježíš myslí? Proč se ho Marie nesmí dotýkat? Že by snad jeho vzkříšené tělo bylo nabitě elektřinou? Že by snad jeho tělo nyní nesmělo být poskvrněno dotykem hříšného člověka? A když jí Kristus zakazuje, aby se ho nyní dotýkala, proč jako argument uvádí, že *dosud nevystoupil k Otci*? Copak až Ježíš vystoupí k Otci, Marie se ho bude dotýkat? To je přece absurdní!

Naštěstí vysvětlení Ježíšových slov není zase tak složité. Sloveso *dotýkat se* má v řečtině mnoho významů. Třeba také *zadržovat*, *objímat*, *věšet se na něco/někoho*. Marie by ze samé radosti Ježíše objímala a objímala. Nejrady by se mu pověsila na krk. A tiskla by ho k sobě klidně až do druhého dne. A ráda by si s ním povídala. A ráda by se s ním smála. Jen ona a on. Jen ona sama – spolu s ním.

Ale právě to jí Ježíš zakazuje: *Marie, mě nemáš jen pro sebe. Nevěš se tu na mě. Rychle jdi za mými bratry. Vyříd' jim, že jsem živý, a že zanedlouho odejdu ke svému Otci*. To znamená: *Znovu máš naspěch, Marie. Pospěš si a rychle jim vyříd', že ses se mnou setkala, že jsi se mnou mluvila, že jsi mě slyšela a viděla*.

Bratři a sestry, to se nám někdy také stává: Že nám je – třeba při modlitbách, nebo při čtení Písma, nebo při chvalozpěvech o samotě či ve společenství – s Pánem Ježíšem tááák dobře. Ale Kristus se nám dává poznat také proto, abychom my o něm řekli druhým lidem. Kristus se nám nedává poznat jen kvůli nám, ale také kvůli našim bližním. Takže namísto pouhého zbožného konzumu – evangelizace. Namísto pouhého duchovního požitkářství – hlásání radostné zvěsti. Obojí musí být v životě křesťana v rovnováze.

A ještě jedna poznámka: Koho tím Ježíš myslí? Za kým má Marie vlastně jít? Kdo jsou ti *jeho bratři*? Snad učedníci, kteří ho ze strachu opustili? Ano, jistě – to jsou oni! Ale jenom oni? Co třeba Ježíšovi rodní bratři, kteří v něj za jeho pozemského života neuvěřili? (J 7:3-5) A proč by ne? Možná že i jim má Marie přinést tu radostnou zprávu.

Vždyť nakonec: Nikdo z nich nebyl té radostné zprávy hoden. Ale z milosti Boží jsou jí hodni všichni. Z lidského pohledu: Nikdo. Nikdo z nás! Z Božího pohledu: Všichni! Každý člověk!

A tak Marie poslechla... Bez řečí. A bez váhání.

- ¹⁸ *Marie Magdalská šla k učedníkům a oznámila jim: "Viděla jsem Pána a toto mi řekl."*

Bratři a sestry, prožíváte dnes krásný čas v přítomnosti živého Pána? Věřím, že ano. Tak hlavně nezapomeňme, že máme povinnost vyřídít lidem kolem nás, že Spasitel světa vstal z mrtvých. Že je živý. A že v něm máme my sami život. Vyřizujeme tuto zprávu našim bližním – a ne jen těm, kteří si to z našeho pohledu zaslouží. Amen.